

Maria Josep Escrivà presenta el llibre de poemes 'Serena barca'
ARXIU

SERENA BARCA
Maria Josep Escrivà
Editorial:
Edicions del Buc
Barcelona, 2016
Pàgines: 101
Preu: 14 euros

Maria Josep Escrivà **Poeta**

“Jo sóc una poeta que mira”

Maria Josep Escrivà ens rep a casa seva amb aquella gentilesa només a l'abast dels escollits. Fa tot just dos dies, la poeta del Grau de Gandia (Safor) ha presentat a la Llibreria Calders el seu últim llibre de poemes, *Serena barca*, bellament elaborat per Edicions del Buc. És la seva una veu pausada però intensa, tal com també ho és la seva poesia. El fil de conversa oscil·la a la llum d'un suau capvespre, entre l'olor de la flor dels tarongers i una mirada lúcida que reivindica amb força la idea de poesia com a ex-

pressió de l'anhel vital de viure. En una petita taula, simptomàticament, dos volums: *Seixanta-un poemes*, de Francesc Parcerisas, i les versions en català de la poesia d'Akhmàtova i Tsvetàieva.

Encara té algun paper a jugar el mot poètic en la transformació de la realitat?

Això li ho preguntes a una poeta que treballa amb mots. Jo crec que les paraules tenen molt poder. Per tenir, fins i tot tenen efectes polítics. Amb les paraules podem revertir una situació de dolor i mo-

tivar estats d'esperança i podem també provocar dolor. Ara bé, si pensem en situacions concretes, aleshores la paraula no és suficient. A *Tots els noms de la pena*, recordo un poema on m'interrogo: “Què val un mot / si no és capaç de valer-los la vida?” Més que transformació, hauríem de parlar de capacitat de conhort.

Ho dic perquè a 'Serena barca', el teu retorn a la poesia, recalques el teu escepticisme cap als mots en determinades circumstàncies.

Per a mi molt sovint el món s'explica

portància vital a l'estructura de l'obra. 'Serena barca' està dividida en quatre parts.

Cada poeta treballa de manera diferent. En el meu cas m'agrada pensar que els poemes es complementen entre si, i en aquest sentit, m'estimula conferir una estructura al llibre. La meua és una visió polièdrica de la vida, contradictòria, és a dir, interconnectada. En darrer terme, el que en realitat m'interessa és el conjunt de l'obra més que no un poema fora de context. L'estructura és bàsica.

Una estructura travessada per la idea de camí com a metàfora.

El camí, allò que anomeno discurs o itinerari, voldria que fos un continuu. L'obra és un trajecte on el lector ha d'anar descobrint diferents facetes de l'existència que han de tendir a un equilibri emocional. Més que la fita m'interessa el recorregut, poc o molt consubstancial a la idea de transformació. És un concepte molt present en un altre llibre meu, *Flors a casa*.

Fins a quin punt la teua és una poètica dels límits? Una obra plena de portes, finestres, cambres i balcons des d'on contemplar el món i interpretar-lo?

Una de les coses que més m'omplen és contemplar. No des d'una visió distant, sinó per parar esment a allò que mires. Per fondre-t'hi. Aleshores, des d'aquesta perspectiva, la meua poètica abunda en miradors des d'on poder mirar fora de mi. Jo sóc una poeta que mira, mirar és una manera d'abastar tot allò que no sóc jo. No hi ha empatia si et reclus en tu mateix i no ets capaç de rompre amb el cercle del teu ego.

A 'Serena barca' la teua veu guanya en textura càlida, en serenitat, sense renunciar pas a la tensió entre dolor i goig.

Des de *Tots els noms de la pena*, aquesta tensió entre dolor i goig sempre hi ha estat present. A *Serena barca* hi continua estant, el que canvia és la manera de dir. Hi ha una evolució a l'hora d'expressar aquest dolor en contrast amb el gaudi per la vida. El principal repte ha estat fer-ho a partir d'una reflexió pausada que m'ha permès ordenar interiorment aquesta dialèctica i expressar-la d'una manera mesurada.

Percebo una renovació estètica de la teua poesia. Sempre continguda i ara a la recerca de les possibilitats eròtiques del llenguatge.

Primer de tot deixam dir que reiterar les maneres en poesia, m'avorreix. Explorar l'eros del llenguatge m'ha donat peu a treballar el suggeriment sonor de les paraules, els jocs formals, els dobles sentits. És com picar l'ullet al lector atent. Hi ha un esforç en el fet de deixar entreveure, de dir sense dir directament. He treballat per primer cop el caràcter lúdic de la poesia, especialment a *On pastura l'esperit*, l'última secció de *Serena barca*. Tot i així, és condició imprescindible que el lector connecti d'alguna

manera amb aquesta voluntat de jugar amb els mots i el seu tarannà més suggeridor.

El desig té el goig de l'ésser com a fita última?

No. El desig aspira a l'acompliment d'aquest goig, però en realitat no hi arriba mai. És una idea ja apuntada a *Flors a casa*: "És el desig un continu discurs d'energia." Certament el desig és l'alè vital de l'existència, tendeix vers una fita, però si mai fa port, el desig deixa d'existir.

"Els mots tenen fins i tot efectes polítics"

"El territori i el medi em fan ésser com sóc"

"He treballat el caràcter lúdic de la poesia"

A 'Serena barca', en la secció titulada 'Lentes estalactites' se'ns revela una consciència del dolor del món, hi ha una empatia en el marc d'una veu més fosca.

Et diria que a *Lentes estalactites* hi ha la consciència del dolor dels altres i també una consciència del dolor del jo. Hi ha l'acceptació del dolor del jo com una part indissoluble de nosaltres. El dolor que ens modela és el revers del goig en aquesta dialèctica constant que és la vida.

És la noció de cicle que respon a una evidència: tot reneix després de mort.

Vida i mort són indestriables. És quelcom que vaig observar al Pallars i d'aquí un poema com *El costellam de la muntanya*, on els arbres morts eren presència, talment com ho són els arbres vius. Sento una admiració envejable per la manera com els éssers naturals es fonen amb l'espai que ocupen. Tot forma part del mateix cicle. Hi ha un moment en què no sé destriar què és primer, si la vida o la mort. *

d'una manera més satisfactòria des dels sentits que no pas des de la raó. Però és justament des de la raó que ens correspon construir el discurs poètic. L'única sortida és el suggeriment a l'entorn de les paraules, el nexa existent entre aquestes paraules. A l'hora de transmetre un estat de devastació, l'olor d'una planta abortiva com la ruda és molt més efectiva que qualsevol paraula. Per això, quan en el poema *A la serra de Cuta*, escriu: "el tuf abortiu de la ruda", aspiro mitjançant uns mots suggerir al lector el que a mi m'ha suggerit l'olor de la ruda com a tal.

Precisament, en la teua obra hi ha un fort vincle entre el territori i el jo poètic.

Per a mi, aquest vincle és fonamental. I per tal que aquest vincle es doni, jo he de sentir que formo part d'aquest medi. El territori i el medi em fan ésser com sóc. D'aquí que el compromís amb el territori i el país sigui un tema recurrent dins la meua obra. Rebutjo la idea de poeta desvinculat de la immediatesa que l'envolta.

Tu, com a poeta, sempre has donat una im-